

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 74

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-87
POSLOVALNICA CELJE: Prešernova 3, tel. 280
POŠTNI ČEKOVNI RACUN 11.409

Maribor, torek 2. aprila 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Možnost preorientacije sovjetov?

Sprememba v položaju zaveznikov — Sovjetska zveza se baje želi znova približati zaveznikom — Pogajanja se bodo pričela po odhodu veleposlanika Seedsa v Moskvo — Izgledi so vendarle slabi

LONDON, 2. aprila. Exchange Telegraph. V tukajšnjih diplomatskih krogih prevladuje mnenje, da se je splošni položaj v zadnjih dveh tednih, ki sta potekla po Hitlerjevem in Mussolinijevem sestanku na Brennerju, znatno popravil na korist zaveznikov. Kot dokaz za to se navajajo sledeča dejstva: 1. Hladnost, s katero so sprejeli tako v Italiji kakor v Sovjetski zvezi nemški načrt glede Balkana. 2. Sprememba vlade v Franciji. 3. Sklepi vrhovnega vojnega sveta v Londonu glede energičnega nadaljevanja vojne. 4. Skorajšnja konferenca angleškega zunanjega ministra lorda Halifaxa z angleškimi poslaniki v balkanskih državah, kakor tudi analogna konferenca Paula Reynauda s francoskimi diplomatskimi zastopniki. 5. Izjava Molotova o sovjetski nevtralnosti in pripravljenost Sovjetske zveze za pogajanja z zavezniki.

MOSKVA ISČE STIKA Z ZAVEZNIKI

Politični opazovalci so popolnoma soglasni v tem, da je treba izjave Molotova sicer vzeti vsaj za enkrat z veliko skeptiko. Pri tem se opozarja na podobne izjave, ki so bile v Moskvi podane glede Rimske pred izbruhom sovražnosti. Na

drugi strani pa se vendar naglašja, da bo že bližnja bodočnost pokazala, da se Sovjetska zveza dejansko oddaljuje od Nemčije. Navadno zelo dobro informirani diplomatski urednik »Observerja« pravi: »Ko je sovjetski veleposlanik v Londonu Majski preteklo sredo obiskal lorda

Halifaxa, ni bilo samo govora o izpušitvi dveh zajetih sovjetskih trgovskih parnikov na Daljnem vzhodu, ampak tudi sploh o sovjetskem zadržanju v sedanjih vojni. S tem je bil pripravljen teren za Molotovljevo izjavo o nevtralnosti Sovjetske zveze.

ZAVEZNIŠKI POGOJI

LONDON, 2. aprila. LRP. Potrjujejo se vesti, da se bo angleški veleposlanik William Seeds, ki je bil dolgo na dopustu v Angliji, sedaj vrnil na svoje mesto v Moskvo. V zvezi s tem se širijo vesti, da bo pričel Seeds v Moskvi pogajanja, katerih potek bi utegnil popolnoma spremeniti sedanj položaj in pripraviti novo zblizanje. Sovjetske zveze z zavezniki, kar bi imelo avtomatično za posledico oddaljevanje Moskve od Berlina. Razni zna-

ki kažejo, da je Sovjetska zveza takimi misli naklonjena. Toda v poučenih krogih trdijo, da je zelo malo izgledov, da bi se dosegel sporazum v teh pogajanjih, tudi ako se prično, ker zavezniki ne bi mogli pristati na neke sovjetske zahteve, kakor tudi niso mogli lani ob priliki znanih pogajanj v Moskvi. Sporazum bi mogoče biti dosežen samo v primeru, ako bi Sovjetska zveza opustila svojo dosedanje taktiko in se odločila v resnici za popolno nevtralnost.

DEMANTI IZ ITALIJE

RIM, 2. aprila. LRP. »Relazioni Internazionali« pišejo, da nimajo nobene podlage v tujem tisku razširjene vesti o kakem nemško - italijansko - sovjetskem načrtu glede Balkana.

Poostrevanje blokade na vseh področjih

Prevoz skandinavskih rud ustavljen — Možnost sporazuma med zavezniki in Norveško — Glavni namen konference balkanskih poslanikov

LONDON, 2. marca. Exchange Telegr. V blokadi Nemčije se opaža vedno večja odločnost. Blokada Skageraka se nadaljuje in je ves nemški promet skozi to ožino dalje ustavljen. Prav tako je ustavljen tudi ves prevoz švedskih in norveških rud z ladjami mimo norveške in danske obale. Zavezniki so sklenili ta prevoz tudi v bodoče onemogočiti, pa če bi pri tem morali kršiti tudi nevtralnost skandinavskih teritorialnih vod. Po zatrjevanju strokovnjakov, je mogoče spraviti po železnici iz švedskih rudnikov v pristanišča Vzhodnega morja in potem v Nemčijo samo polovico rud, ki so se prevažale doslej po morju okoli Norveške. Zavezniški pritisk je pa povzročil, da je tudi Norveška opustila svojo dosedanje nepopustljivo taktiko in tu računajo zelo resno z možnostjo sporazuma z Oslom, po katerem bi Norveška sploh ustavila vse svoje dobave Nemčiji. Norveške dobave bi nato prevzeli zavezniki. Vest, da se pripravlja Nemčija na napad s svojim bojnim brodom na angleško brodovje, ki blokira Skagerak, se dotlej ne potrjuje, pač pa izgleda, da bo Nemčija pričela proti blokadi letalsko akcijo. Nemška letala se že pojavljajo v tem delu in celo nad norveškim in danskim ozemljem. Toda zavezniki so tudi na tako akcijo pripravljeni in jo bodo energično odbili.

NAPOVEDI ANGLEŠKIH LISTOV

LONDON, 2. aprila. Havas. Glavni predmet razprave današnjega angleškega tiska je poostrevanje blokade Nemčije. Listi pravijo, da vladi Anglije in Francije nista ničesar opustili, da opozorita nevtralne države na resnost svojih odločitev. Anglija in Francija sta prevzeli na ta način vlogo policaja v norveških vodah. Odločnost zaveznikov je tako trdna, da je vsaka misel na popustitev neutemeljena. Blokada se bo pa poostрила tudi na drugih področjih, zlasti na Balkanu in na Daljnem vzhodu, da se prepreči dobava Nemčiji čez Sibirijo. Odločnost zaveznikov je močno okrepljena in s tem tudi morala prebivalstva Anglije in Francije, ki vidi sedaj popolno složnost obeh narodov.

FRITIK TUDI NA BALKANU

LONDON, 2. aprila. Exchange Telegraph. Konferenca balkanskih poslanikov v Londonu z zunanjim ministrom lordom Halifaxom se odprla v zvezo tudi s

projektom, po katerem naj bi se razširila poostrevanje blokade še na Balkan. Na tej konferenci bodo razpravljali o sredstvih in načinih, kako bi se sploh preprečila vsaka dobava romunskega petroleja Nemčiji, kakor tudi vsaka dobava življenjskih potrebščin z jugovzhoda. Vse to pa naj bi se izvršilo postopoma. Romunska trgovinska delegacija, ki prispe te dni v London, bo že dobila izdelan načrt o tej zavezniški akciji. V Londonu računajo, da bo Romunija po izjavi Molotova, v kateri je naglasil da Sovjetska zveza besarabsko vprašanje še ne sma-

tra za urejeno, bolj pristopna za zavezniške predloge, kakor je bila doslej, ker je zdaj trdno navezana na zavezniško pomoč v primeru, ako bi bila napadena.

KONFERENCA PAULA REYNAUDA

PARIZ, 2. apr. Havas. Konferenca, ki jo je imel predsednik vlade Reynaud s francoskim poslanikom v Bruslju ter zaslisanja francoskih in angleških poslani- kov v Belgiji in Italiji so v zvezi z nameravano pozitivno odločno zavezniško akcijo. Vprašanje je le, na kakšen način naj se ta akcija izvede?

Nemška pomoč sovjetom proti Finski

LONDON, 2. aprila. Exchange Telegraph. Po poročilu »Daily Maila« iz Kodanja, so mogli sovjeti doseči svojo zmago nad Finci samo z nemško pomočjo, in to ne le diplomatsko, ampak tudi vojaško. Z diplomatsko akcijo je Nemčija zastrašila Švedsko in Norveško, da sta ostali nevtralni in nista dovolili prehoda zavezniške vojske na Finsko. Toda medtem je poslala Nemčija v Sovjetsko zvezo tudi nad 6000 svojih ljudi, posebno strokov-

njakov, ki so pomagali organizirati in izvesti napade na Mannerheimovo črto. Še sedaj leži v neki bolnišnici v Helsinkih 70 ranjenih Nemcev, med njimi tudi neki major. Prisotnost nemških instruktorjev in svetovalcev so opazili Finci prvič pri sovjetskem poizkusu prehoda čez zaledeneli zaliv pri Viipuriu. Pa tudi med letalci, ki so jih Finci ujeli, je več Nemcev.

Preselilo se je 550.000 Fincev

ZENEVA, 2. aprila. Reuter. Generalni tajnik Zveze narodov je sprejel od finske vlade prošnjo za pomoč. Finski narod potrebuje zdaj, ko je vojna končana, še večjo podporo kakor prej. 550.000 ljudi je zapustilo svoje domove, od teh je 55% otrok in 30% žensk. Letalske bombe so razrušile 4500 hiš in 50.000 družin je

ostalo brez strehe. Število finskih mrtvecev presega 15.000, ranjenih je bilo pa 40.000 oseb.

HELSINKI, 2. aprila. Reuter. Finska vlada je sklenila, da dobijo begunci iz Karelije državno, cerkveno in privatno zemljo po določenem programu. Oproščenji bodo davkov za pet let.

Danes bo govoril Paul Reynaud

PARIZ, 2. aprila. Havas. Včeraj dopoldne je bila v Elizejski palači seja francoske vlade, kateri je predsedoval prezident Lebrun. Ta seja je trajala samo 25 minut, nakar je bila takoj druga pod predsedstvom Paula Reynauda. Na tej seji je predsednik obvestil ministre o seji vrhovnega vojnega sveta v Londonu. Dalje je govoril o ukrepih za pobijanje propagande iz tujine in organizaciji francoske protipropagande v tujini. Danes ob 15.30 se snide k seji parlament. Pričakuje se, da

bo pred prehodom na dnevni red spregovoril ministrski predsednik Paul Reynaud ter podal izjavo, ki bo v glavnem obsegala ono, o čemer so govorili na včerajšnji seji vlade. Istočasno bo podal podobno izjavo tudi Chamberlain pred angleškim parlamentom.

Mariborska napoved. Spremenljivo oblačno in vetrovno vreme. Včeraj je bila najvišja toplota 10.4, danes najnižja —4.0, opoldne 8.5.

Ogromno povišanje davkov v Angliji

LONDON, 2. aprila. Reuter. Današnji londonski dnevniki prinašajo podatke o novih davkih, ki so stopili z novim preračunskim letom v veljavo. Davki so progresivni in so večji, če je dohodek večji. Tako plača na primer Anglež, ki zasluži na leto 750.000 dinarjev, 637.000 dinarjev državi, obdrži pa 112.500 dinarjev. Od vsake 20 šilingov dobi država 17 šilingov, 3 pa lastnik.

Zanimiva švedska izjava

STOCKHOLM, 2. aprila. Reuter. Švedski zunanji minister Guenther je včeraj v parlamentu dejal, da je Velika Britanija hotela na vsak način pomagati Finski ter je ponujala Norveški in Švedski aktivno vojaško pomoč, če bi ju Nemčija napadla.

REDNA LETALSKA ZVEZA AMERIKA — EVROPA

NEW YORK, 2. aprila. Stefani. Na svečan način je bila tu odprta redna letalska proga med Ameriko in Evropo. Letala bodo vozila vsak dan. Predsednik letalske družbe je izjavil, da bo v treh letih ta zveza tako izpopolnjena, da bodo potrebovala letala iz New Yorka v Evropo samo 12 ur in bodo letela deloma po stratosferi.

JUGOSLOVANSKI NOVINARJI V ROMUNJI

BUKAREŠTA, 2. apr. Rador. Zunanji minister Gafencu je sprejel jugoslovanske novinarje, ki so bili gostje tudi propagandnega ministra. Njim na čast je bilo prirejeno kosilo. Kralj Karol je odlikoval tri predstavnike jugoslovanskega tiska. Danes in prihodnje dni si bodo gostje ogledali Sinajo in druge znamenite kraje zavezniške sosedne, predvsem pa petrolejska polja.

SREČA V NESREČI

BERLIN, 2. apr. DNB. Med vajami belgijskih protiletalskih baterij je udaril neki šrapnel na streho gostilne v Merksenu pri Anversu in jo prebil. Izstrelek je predril dve nadstropji in udril v gostilniški lokal, kjer je bilo deset oseb. Ranjen ni bil nihče. Druga granata je padla na bolnišnico sv. Elizabete v Anversu.

ZMAGA JUŽNOAFRIŠKE VLADE

CAPETOWN, 2. apr. Reuter. General Smuts je dobil pri tretjem čitanju v parlamentu večino 20 glasov ter s tem novi vojni zakon s posebnimi pooblastili.

Maribor, 2. aprila.

Odkar je končana finska faza te vojne, nam nekaj dogodkov razkriva niti, ki jih oba nasprotnika predeta okrog sebe in spletata v mrežo, v katero naj bi se ta ujel in ujet prišel onemu pod nož. Diplomacija je pod paro.

Brenner je bil po Ribbentropovem obisku v Rimu — pri Mussoliniju in v Vatikanu — prvi vidni signal. V Rimu je še bil ob tem sestanku g. Sumner-Welles, ki pa g. Mussolinija po vrnitvi v Brennerja ni več videl. Toda, kod in kakšna vodijo take čase tiha pota!

V Londonu in Parizu še vedno trdijo, da je Hitler prinesel na Brenner načrt za delitev vplivnega območja na Balkanu med Italijo, Nemčijo in Rusijo. Za Veliko noč je bila v tem oziru napovedana celo senzacionalna objava. Toda Italija ima dosledno svoje lastne koncepcije na Sredozemlju, kamor ne bo na lahko roko klicala nikogar. A tudi Rusija ne namerava igrati samo vloge sekundanta v vojnem času. In tako velikonočne senzacije ni bilo. Dasi je po poročilih iz Londona bilo že vse pripravljeno, da se brennerski signal pokaže tudi na sedanji rusko-nemški meji, kjer naj bi se bila na Veliko noč sestala Hitler in Stalin. A se Stalin menda rad ne premika, Hitler naj bi prišel v Moskvo. To pa spet ni šlo. Obetalo se je da bi prišel v Berlin Molotov.

Vendar je pa Brenner le povzročil nekaj nemira na jugu. Turški zunanji minister je izjavil, da je Balkan solidaren, in da je Turčija zvesta svoji besedi, kamor jo je dala, torej tudi na Balkanu. Član turškega parlamenta je pa celo objavil izjavo, da bi utesnitev katere koli balkanske države pod kakšno sosedno veljelo pomenila vojno.

Razume se, da je v težkih skrbih Madžarska, ker gospodari nad ozemljem, k deloma vodi do romunskega petroleja. Zato je grof Teleki pohitel v Rim. Medtem, ko je bil on v Rimu, so se poskušale od raznih strani proti njegovi osebi spletke, ki naj bi ga vrgle. Vlado naj bi prevzela ali Csaky ali Imredy. »Magyar Ország« je objavil mnenje, ki ga je izrekel Kanya, češ da majhen narod, ako hoče živeti mirno v sosedstvu veselih tej ne sme biti v napoti glede njenih potreb. Toda poročilo o rimskem sestanku, ki ga je prinesel oficijozni »Pester Lloyd«, je zelo samozavestno in naglašalo, da si Madžarska ne bo dala kratkih svojih suverenih pravic. Vidi se, da je grof Teleki dobil v Rimu konkretna zagotovila.

V zvezi z rusko-finsko likvidacijo so seveda tudi vladne izpremembe pri zaveznikih. Javno mnenje sili na odločen nastop. Glede Finske je mogoče včasih vplivala na stališče vlade struja v parlamentu, ki še računa s tem, da bi se Rusija utegnila iz sedanje vprege izločiti, in da je treba proti njej obzira. Toda Brenner je bil tudi za Pariz in London signal. In značilno je, da je te dni prejšnji ministrski predsednik, izza časa ljudske fronte, g. Blum sam objavil članek, v katerem pobija misel, da bi bilo treba imeti obzira, ko se vodi vojna. Izrecno naglašalo, da ga niti Stalin ne bi imel. Zato morajo zavezniki biti boj brez pomislekov in ozirov, ni dvoma, da zavezniki sedaj drugega primera Finske ne bi mirno sprejeli. Zato tudi vse ogromne priprave v Orientu.

Še na nekaj je treba opozoriti. Brenner naj bi bil — tako se misli — zapustil g. Sumner-Wellesu, ko je odhajal, poslednji spomin na Evropo in seveda tudi opomin glede poročila, ki ga bo predložil Roosevelt. Še preden je g. Roosevelt svojega odposlanca sprejel, pa je prišlo iz Amerike poročilo, da je ameriška vlada pristala na to, da se njena armadna naročila odložijo, in da ameriške tovarne delajo za zaveznike, ki dobijo lahko na ta način sedaj zase 2000 avijonov. To ne kaže, da bi bila finska faza te vojne njena poslednja. M. Š. (Pariz).

ZA ZDRUŽITEV AMERIŠKE MORNARICE

WASHINGTON, 2. apr. Stefani. Mornariški minister Edison je dejal, da je proti predlogu razdelitve vojne mornarice USA v atlantsko in tihomorsko. Vsa ameriška vojna mornarica naj bo koncentrirana v Tihem oceanu, kjer je potrebno premočno ravnotežje nasproti japonskemu bojnemu ladjevju.

Ameriški senat proti tajni diplomaciji

WASHINGTON, 2. aprila. Havas. Na seji predstavniškega doma je ob priliki debate o trgovinski politiki prišlo do kritike nemške Bele knjige. Demokratični senator Reinold je zahteval, da podasta Bullitt in Sumner Welles pred senatnim odborom za zunanje zadeve svoje poročilo o tej knjigi. Prvi naj bi poročal o avtentičnih dejstvih, drugi pa o svojih vtisih potovanja po Evropi. Ameriška diplomacija naj ne bo tajna, oba doma naj bosta obveščena o poteku zunanje politike USA.

WASHINGTON, 2. aprila. V zvezi z objavljenjem nemške Bele knjige pročujejo, do so bili dokumenti tičeči se USA,

tiskani brez predhodnega zaslišanja ameriškega poslanika v Berlinu. Zunanji minister Hull je dejal, da poslanik USA v Berlinu sploh ni bil obveščen o nameravanem izidu te knjige.

WASHINGTON, 2. aprila. DNB. Zunanji minister Hull je v zvezi z nemško Bele knjigo dejal, da poljski poslanik Potocki ni bil pri njem, kakor se trdi v poglavjih. Novinarjem je dejal, da ne more povedati, če se bo Bullitt vrnil na svoje mesto kot poslanik v Parizu. Njemu ni znano o nikakih izpremembah v predstavniškem domu. Roosevelt je odgodil svoj odhod v Georgijo, kamor ne bo šel pred 18. aprilom.

Nov sovjetski pritisk na Balt

STOCKHOLM, 2. aprila. LRP. Kakor poročajo iz Tallina, je Sovjetska zveza pričela staviti baltskim državam nove zahteve. Tako je zahtevala od Estonije izpraznitev Baltiska skupaj s polotokom, in to najkasneje do 4. t. m., dasi bi se moralo po dogovoru to izvršiti šele do 1. maja. Prav tako zahteva evakuacijo Randeja, v katerem živi kot narodna manjšina tudi okoli 360 Švedov, kar je

izzvalo na Švedskem veliko nezadovoljnost. Sovjeti nočejo plačati prebivalstvu nobene odškodnine za stroške, ki nastajajo pri evakuaciji. Sovjeti nameravajo zgraditi v Baltiku veliko pomorsko trgovino in letalsko oporišče, ki bo v zvezi z nasproti ležečim Hankom, ki so ga »vzeli v najem« od Fincev, moglo popolnoma zapreti Finski zaliv. Utrdbe bodo gradili samo sovjetski delavci.

Odpor proti nankinški vladi

CUNGKING, 2. aprila. Reuter. Maršal Čang Kajšek je na seji vrhovnega političnega odbora dejal, da so Japonci izgubili v zadnjih 6 mesecih 230.000 vojakov na Kitajskem. Situacija za Japonce je postala obupna. Rešila jih ne bo niti izdajalska »vlada« marionete Vang Čingveja, ki je sramota za kitajski narod.

NEW YORK, 2. aprila. Havas. Na zborovanju, ki je bilo tu prirejeno v protest

novi nankinški vladi, je izjavil kitajski častnik Sjanveng, da je po vsem Kitajskem razglašen predsednik te vlade Vang Čingvej za izdajalca. Izdajalcu kitajski narod ne bo pomagal. Edina Vang Čingvejeva zaslomba je japonski militarizem, katerega suženj je. Manifestacije se je udeležilo do malega vse kitajsko prebivalstvo New Yorka. Demonstranti so tudi sežgali sliko Vang Čingveja.

Konferenca nordijskih držav

STOCKHOLM, 2. aprila. Reuter. Na konferenci nordijskih držav, katere so zastopali švedski ministrski predsednik Hanson, norveški predsednik Nigarsald, finski minister Tanner in danski predsednik vlade, so bile vse razprave strogo tajne. Kakor se je izvedelo, so razpravljali o splošnih političnih vprašanjih z ozirom na sedanji položaj, dalje o gospodarskem sodelovanju nordijskih držav in o

njihovih delavskih problemih. Posebna pozornost je pa bila posvečena problemu, ki so nastali na Finskem v zvezi s pravkar končano vojno. Končno je bilo seveda tudi govora o načrtu skandinavске obrambne zveze, katerega skandinavske države kljub protestu Sovjetske zveze še vedno niso opustile. Kakšni so bili sklepi in ali so bili sploh kakšni sprejeti, ni znano.

Boji na zahodnem bojišču

PARIZ, 2. apr. Havas. Včeraj je bilo ves dan težko artilerijsko streljanje ter več letalskih bitk, iz katerih so se francoski letalci vrnili vsi nepoškodovani. V nedeljo sta bili sestreljeni dve francoski letali.

Strogi policijski ukrepi v Bolgariji

SOFIJA, 2. aprila. DNB. Bolgarska policijska oblast je izdala ukaz, po katerem ne sme noben tujec zapustiti kraja svojega bivališča brez posebnega dovoljenja policije. Trgovski potniki drugih držav se lahko s potnim listom svobodno gibljejo samo po Sofiji. Odhod v tujino je Bolgarom dovoljen samo s posebnim pristankom policijskih oblastev.

FROSSARD V LONDONU

LONDON, 2. apr. Havas. Francoski minister za informacije Frossard je novinarjem dejal, da je prišel v Anglijo v svrhu posvetovanja s svojim angleškim kolegom, da se medsebojna informacijska služba še bolj poglobi. Svečani večerji so prisostvovali londonski odličniki. Danes bo Frossard gost angleške vlade, ki mu bo priredila v družbi ministrov in diplomatov kosilo. Popoldne bo imel Frossard daljšo konferenco s Halifaxom, zvečer bo pa gost angleškega informacijskega ministra na večerji v spodnjem domu.

ITALIJANSKA JAVNA DELA V ALBANIJ

RIM, 2. apr. DNB. Italija je pričela v Albaniji velika javna dela. Gradijo se pota, izsušavajo močvirja in transirajo proge za nove železnice. Pri delih je zaposlenih 20.000 brezposelnih. Kmalu se bodo dela še pospešila in kruha bo dobilo novih 5000 nezaposlenih delavcev.

Domači zapiski

Zgodovinske zasluge Jugoslavije in Romunije za evropski mir

Na svečanem kosilu v Bukarešti je govoril minister dr. Andrei in med drugim naglasil: »Med zaslugami, ki sta jih naša dva naroda napravila Evropi, je tudi zlom otomanskega imperija. Tu je tudi bilo poprišče težkih bojev s habsburškim cesarstvom, ki je v svojih težnjah na Vzhod hotelo podjarmiti narode. Težke izkušnje so utrudile solidarnost Romunije in Jugoslavije. V nevtralnem držanju preprečujemo zdaj razširitev evropske vojne, kar bi bilo usodno za civilizacijo. Tako bomo tudi v gospodarskem življenju obeh sosed prispevali k lepši bodočnosti.«

Delo in uspehi SDS

V nedeljo je bil lepo uspel sestanek delegatov SDS v Novem Sadu, na katerem so govorili tudi minister dr. Budisavljevič, dr. Hadži star. in dr. Aleksander Žiža. Konferenci SDS v Virovitici je prisostvovalo 500 delegatov. Med govorniki je bil tudi senator Sava Kosanović. Dr. Budisavljevič in dr. Mačku je bila poslana navdušena pozdravna brzojavka. Značilne so bile občinske volitve v Mosorinu, kjer je SDS dobila 500 glasov, JRZ pa 268 glasov. Volitve v kmetsko zbornico vrbaške banovine so dale od 56 mest listi KDK 36 svetnikov. Za SDS je izbran Nikola Vujičić.

Pomemben glas iz Italije

Fašistična revija »Relazioni Internazionali« piše o odnosih Italije do Balkana in pravi, da »so stiki z Jugoslavijo bolj kakor kdajkoli poprej živahni. Prijateljstvo ostane važen činitelj jadranskega mira. Italija ne pogazi podpisanih pogodb. Vse nezdrave špekulacije, kalitja mir, so obsojene v pogubo«. Govoreč o odnosih do Grčije, Romunije, Bolgarije in Madžarske nadaljuje: »Tu je v Evropi soliden četverkot in vse evropske sile gledajo na Balkan ter na stališče Italije do njega. To je naravno, ker je Italija po zasedbi Albanije postala največja balkanska sila. Italija se interesira za Balkan, še bolj pa seveda za Sredozemsko morje. Govorice o italijansko-nemško - sovjetskem načrtu za Balkan so brez osnove. Italija vodi politiko, ki »sloni na njenih lastnih osnovah in te se bo držala do kraja.«

Preračun banovine Hrvatske

Kraljevi namestniki so podpisali uredbo o preračunu banovine Hrvatske, ki predvideva vsoto 1.451.000.000 din. Osebnih izdatkov bodo znašali 772.156.014 din, materialni 668.843.986 din. Z uredbo so prenešeni na banovino neposredni davki, takse in trošarine. Uredba o financiranju banovine ima 12 točk ter določa odnos med zbiranjem dohodkov in plačevanjem osebnih ter materialnih izdatkov in vez, ki še ostaja med banovino in državo.

Interesanten falzifikat

»Jutarnji list« piše kako so v času diktature postali falzifikati pravilo in kako se je falzificirala tudi zgodovina. Med drugim navaja »Jutarnji list« tole: »Na neki umetniški sliki, ki prikazuje prihod kralja Petra in regenta Aleksandra v Beograd po končani vojni, so bili v njunem spremstvu vsi srbski vojvode in vojskovodje. Nekomu je bilo potrebno, da bi bil med temi vojskovodji tudi Petar Živković, ki ni imel nobene važne vloge v srbski vojski, pa je enostavno snel glavo nekemu vojvodi in montiral na sliko glavo Petra Živkovića ter tako obelodanil sliko.«

Za vicekonzulat Anglije v Ljubljani

Na zborovanju jugoslovansko-angleške zbornice v Zagrebu je bila sprožena ponovna zahteva, da se mimo Beograda ustanovi tudi v Zagrebu in Ljubljani odbora za trgovinski promet z Vel. Britanijo in da se v Ljubljani osnuje angleški podkonzulat.

Ukrajinski list na Hrvatskem

V Brckem bo začel izhajati ukrajinski trimesečnik »Dunka« kot prvi list v tem jeziku na Hrvatskem. Urejeval ga bo Nikola Bučko, grški katolik iz Rajeva Sela.

MADŽARI UKINILI MINISTRSTVO ZA NOVE KRAJE

BUDIMPEŠTA, 2. apr. Stefani. Dosedanji minister brez portfelja, Jaroszi, ki je vodil priključitev in novo upravo v zasečenih krajih, je bil razrešen ministrskih dolžnosti in imenovan za tajnega svetnika regenta Horthyja.

NAPAD NA DANSKE RIBICE

LONDON, 2. aprila. Reuter. Včeraj je bilo sestreljeno nad Anglijo neko nemško letalo. Nemški letalci so napadli tudi danske ribiške ladje. Čeprav so imele jasno označene barve svoje narodnosti.

AMERIKA ZA TIHOMORSKO MORNARICO

LOS ANGELES, 2. aprila. Amer. mornariški minister Edison, ki je prisostvoval velikim pomorskim manevrom, je dejal, da morajo USA svojo oborožitevno pašnjo predvsem posvetiti izgradnji tihomorske vojne mornarice.

POGAJANJA LITVA — NEMCIJA

KAUNAS, 2. aprila. Havas. Litvanska delegacija, ki bo vodila gospodarska pogajanja z Nemčijo, je odpotovala v Berlin.

NEMCI NAROČILI BLAGO V HOLANDSKI INDIJI

AMSTERDAM, 2. aprila. Nedcorr. »Nieuwe Rotterdamsche Courant« piše, da je Nemčija naročila v holandski Vzhodni Indiji ogromne količine surovin, posebno bakra in gumija. Sedaj preučujejo vprašanje, kako spraviti te surovine v Nemčijo in kako jih bo Nemčija plačala. Holandski trgovci zahtevajo, da jih Nemčija plača na licu mesta ter sama odpelje.

Novice

Spremembe in dopolnitve zakona o davkih

Predpisane so bile naslednje spremembe in dopolnila k zakonu o neposrednih davkih: Pri zgradarini lahko davčni zavezanci zahtevajo odpis osnovnega davka v primeru neizterljivosti najemnine in sicer v 14 dneh po prejemu sodnega odloka, najkasneje pa v 5 letih od 1. januarja tistega leta, za katero je davek odmerjen. Davčni obvezanec, ki trpi pri izvrševanju poslov (največ do 60.000 din) je pri pridobitvi oproščen plačevanja davka v višini 6% davčne osnove, pa tudi osebnih oneroznih izdatkov. Plačan osebni prispevek pa se prizna kot odbitna postavka. Pri inženirskih podjetnikih se je vzel kot pogoj za vodstvo poslovnih knjig promet 4 milijonov din; dvomi o verodostojnosti

poslovnih knjig se bodo sporočili vsem davčnim obvezancem, kateri se lahko pritožijo na fin. ravnateljstvo. Ob enem se industrijska podjetja izenačijo glede obveznosti vodenja poslovnih knjig z ostalimi pridobitnimi zavezanci. Ta podjetja bodo dolžna voditi knjige, če je znašala lani davčna osnova najmanj 10.000 din ali pa promet najmanj 2.000.000 din. Pri družabnem davku je bila namesto progresivnega davka uvedena ena sama stopnja v višini 15%.

Pri uslužbenskem davku se poviša minimum, ki je prost tega davka, na 600 din mesečno, če dohodek ne presega 1000 din mesečno.

Nove izvozne carine

Po »Službenih novinah« so že stopile v veljavo naslednje izvozne carine za 100 kg (1 zlati dinar je 14 papirnatih dinarjev):

Slama 0,25 zl. din, ostala krma 0,75 zl. din; konji, stari nad 4 leta 20 zl. din (doslej prosto), stari manj kakor 4 leta in konji za klanje 2 zl. din (doslej prosto); plemenske ovce in koze v času od 1. jan. do 1. maja, 20 zl. din, ostale ovce in koze 0,15 zl. din; svinje žive izpod 70 kg teže 1 zl. din, 70 do 140 kg 1,50 zl. din, nad 140 kg 2 zl. din, zaklane 0,15 zl. din; meso sveže in soljeno 1,50 zl. din; slani in mast 2 zl. din; ostali mesni izdelki 3 zl. din; perutnina živa 1,2 zl. din; zaklana 1,5 zl. din; jajca 1,20 zl. din; perje

4 zl. din; konoplja v steblih 3 zl. din, konoplja česljana in grebena 1 zl. din; oljni plodovi in semenje 2 zl. din; rastline in rastlinski proizvodi za industrijo, obrti ter zdravila 1 zl. din, deteljina 2 zl. din; les kstanjev 2,5 zl. din; hrastovi 0,15 zl. din, javorovi nad 30 cm 0,60 zl. din, oreh črni 1 zl. din, beli 0,80 zl. din; iglasti les 1,25 zl. din, gradbeni les, kstanjev 4 zl. din, železniški pragovi borovi 0,10, bukov 0,10, hrastovi 0,40 zl. din za komad, letve iglastega drevja 0,20 zl. din, ostali les 0,20 zl. din, lesno ogelje 0,10 zl. din, ekstrakti za strojenje 0,50 zl. din, ogelje vseh vrst 0,10 zl. din, rude 0,05 zl. din.

Službeni odnošaji v gostinski stroki

Od Delavske zbornice v Ljubljani smo prejeli: Na pobudo Zveze ugostiteljskih nameščencev je sklicala Delavska zbornica dne 10. XI. 1939 informativni sestanek zastopnikov delodajalcev in delojemalcev gostinske stroke, kateremu so prisostvovali tudi zastopniki Društva za varstvo delavske mladine.

Na sestanku je bila soglasno ugotovljena potreba, da se osnuje poseben »stalni posvetovalni odbor za gostinsko stroko«, ki naj odstranja nesporazume, trenja in spore, ki nastajajo iz nejasnih odnosno dejanskim potrebam v gostinski stroki neodgovarjajočih določb zaščitne zakonodaje ter išče sporazume za spremembo in dopolnitev obstoječe zakonodaje v takem pravcu, da bo v gostinski stroki dejansko izvedljiva in v interesu vseh prizadetih.

Ta odbor je bil takoj ustanovljen in ga

sestavljajo predstavniki: a) Zveze gostilničarskih združenj za dravsko banovino; b) Združenja gostilničarjev v Ljubljani; c) Zveze ugostiteljskih nameščencev v Ljubljani; d) Zbornice za TOI v Ljubljani; e) Društva za varstvo delavske mladine v Ljubljani; f) Delavske zbornice v Ljubljani.

Število predstavnikov posrednih zvez in ustanov ni omejeno. Stalni posvetovalni odbor je začel najprej razpravljati o vprašanju ureditve plač za ugostiteljske nameščence in je bil na seji dne 29. III. 1940 končnoveljavno urejen »osnutek odredbe o predpisu minimalnih mezd za pomožne osebe v gostinskih obratih«, katerega bodo prizadete organizacije tekom prihodnjih dni predložile kr. banški upravi s prošnjo za pravno izvedbo potom banske naredbe.

Novi častniki naše vojske

Včeraj so bili v vojni akademiji v Beogradu prevedeni absolventi nižje šole vojne akademije v čin podporočnika. V tem razredu se je prvič v nižji vojni akademiji pripravil del gojencev za letalsko službo v posebnem tečaju v Pančevu. Najbolje je končal šolo konjeniški podporočnik Milan Fajdiga, ki ga je kraljevski odposlanec div. general Nikola Hristić odlikoval z darilom Nj. Vel. kralja: s častniško sabljo z monogramom in vrezanim posvetilom. Kot nagrado za najboljše gojence v konjenici pa je prejel sabljo podporočnik Valentin Horvat. Slovestnost je zaključil vojni minister z nagovorom na nove častnike.

UKINJENI VLAKI BODO ZNOVA VOZILI

15. aprila bodo znova vozili naslednji ukinjeni vlaki: Brzovlaka med Beogradom in Jesenicami, odhod iz Beograda bo ob 9.02. iz Jesenic ob 7.45. Dalje bodo uvedeni ukinjeni vlaki med Čakovcem in Dolno Lendavo, nočna brzovlaka Maribor - Kotoriba - Postojna in obratno, na progi Rogaska Slatina - Rogatec vlaki 2111, 2112 in 2116, na progi Novo mesto - Straža - Toplice vlaki 9540 in 9541.

Cefe

TEZKA PROMETNA NESREČA

27 letni delavec v železnarni v Stora, Ivan Trbovc iz Vrhnje pri St. Juriju pri Celju, se je včeraj zjutraj s kolesom peljal v službo. V Stora mu je privozil nasproti neki osebni avto, ki je trčil vanj in ga vrغل s kolesa. Trbovc si je pri karam-

bolu prebil lobanjo in dobil poškodbe na nogi. Smrtno nevarno poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

STRAŠNA NESREČA PRI NAPRAVLJANJU KRME

38 letna žena posestnika Marija Zajčeva iz Svetine nad Celjem, je rezala krmo na slamoreznic. Stroj jo je zgrabil za krilo in potegnil k sebi. Potegnilo ji je lase z glave in posnelo vso kožo na obrazu, pri čemer ji je odtrgalo nos, ustnice in eno uho. Prepeljali so jo v celjsko bolnišnico.

c Borza dela. 31. marca je bilo v evidenci 981 brezposelnih, moških 828, žensk 153. 20. marca jih je bilo skupaj v evidenci 1061, 903 moški, 158 žensk. Delo je na razpolago 10 hlapcem, 1 mlademu kovaču, 10 deklet, 2 sobaricam, 8 kuharic, 1 postrežnici in 1 hotelski kuharici.

c Statistika tujcev. V mesecu marcu je obiskalo Celje skupaj 862 tujcev, od teh

je bilo 787 Jugoslovancev in 75 inozemcev. V mesecu februarju je bilo skupaj 1044 tujcev, v mesecu marcu 1939 pa skupaj 1031.

c Hlapca zabodel v vilami. 19 letnega hlapca Rudolfa Klemenčiča v mestnem zavetišču v Medlogu je njegov sohlapec v prepiru zabodel v vilami v glavo.

* Tašinski mojstri so se vedno živahnji. Dne 18. marja je neznan zlikovec ukradel skoro novo moško kolo tipa »Kompressor«, evidenčna številka tablice 46.498 2/5 izpred davčne uprave v Celju, Gril Viljemu iz St. Pavla. Kolo je lasl njegovega brata in ima tov. štev. 81.625. Mehaniki in drugi, če bi bilo kolo komu dano v lakiranje ali prodajo, se naprošajo, da javijo to svoji orožniški postaji. Od lastnika kolesa pa dobi dotični lepo nagrado.

c Divjaški napad. V nedeljo popoldne so se vračali trije delavci od ribolova proti domu. Na Bregu so srečali štiri vinjene moške, ki so jih brez povoda napadli. Eden od napadancev je z nožem sunil v hrbet in desno nogo 25 letnega delavca Josipa Remiha iz Črta pri Celju. Težko poškodovanega Remiha so takoj prepeljali v bolnišnico. Napadalcu so nato še drzno izzivali in razsajali po Bregu. Trije so bili aretirani, eden pa je pobegnil.

c Novi grobovi. Umrli so v bolnišnici 56 letna zasebnica Slava Kokalj iz Celja, 54 letna žena posestnika Novak Marija od Sv. Petra na Medvedovem selu, 5 letni sin posestnika Dvorščak Henrik iz Lesičnega pri Pištanju. V Lokrovu pa je umrl sin delavca Lojance Ozvald. — V marcu je umrlo v Celju 39 oseb in sicer v mestu 19, v bolnišnici pa 20.

c Kronika nesreč. 37 letni trg. potnik Anton Bregar od Sv. Marjete, občina Sv. Krištof, je padel v Arji vasi s kolesa in se težko poškodoval po glavi. — 55 letnemu delavcu Francu Pečniku iz Vojnika se je zvrnila samokolnica z opeko. Pri tem je dobil hude poškodbe po glavi. — Na 36 letnega posestnika Jožeta Rednaka iz St. Janža na Vinski gori se je sesula plast zemlje in mu zlomila nogo. — 21 letnega sina posestnika Franca Trbovca iz Ponikve ob juž. žel. je napadel neki fant in mu s kolom prebil glavo na čelu. — 10 letnega sina zlatarja Silvana Leskovška iz Celja je zgrabilo kolo pri vodovodu za roko in mu jo zmečkalo.

c Obleda se je vnela pri štedilniku 11 letni hčerki posestnika Mariji Hriberšek iz Ostrožnega pri Celju. Dobila je hude opekline.

Glas

p Poročila sta se Arnuga Martin, slikarski mojster in Pisek Nežica, zasebnica. p Glasbena Matica v Mariboru bo priredila 10. aprila velik obredni koncert.

SUROV NAPAD V LAPORJAH

V nedeljo zvečer sta prišla v Laporje upokojen orožnik Franc Urlep iz Vrhol pri Laporju in sin posestnice Kristijan Mrak iz Sv. Antona na Pohorju. V vasi pa so znenada navali nanju štirje fantje ter ju začeli obdelovati z noži. Urlep je dobil več zabodljajev v glavo in hrbet, zelo nevarne poškodbe pa je dobil Mrak, in sicer v roko in trebuh. Vse kaže, da so fantje napadli oba potnika, brez vsakega tehtnejšega vzroka.

o Z motorjem se je ponesrečil kmetijski dninar Viktor Eksceleski iz Sv. Marjete ob Pesnici.

p Na dravskem mostu hite s popravilom. Ker postaja promet čez dravski most vedno živahnjši in je zaradi tega vedno bolj oviran, zdaj hite s popravilom na levi polovici mostu ob mestni strani. Pričakovati je, da bodo dela v kratkem končana.

p Poslovilni večer priredi Sokol v soboto v Nar. domu bratom, ki odhajajo k vojakom.

n Divja raca iz Moskve je bila ustreljena v bližini Daruvara. Plica je bila obročkana. Na aluminijastem obročku je imela napis: »BION Moskva 72010 D«.

n Donava in Drava sta na veliko poplavi obrežno ozemlje. Poplave so tako velike, da so morali cele vasi ob obeh rekah popolnoma izprazniti.

n Parnik »Princesa Olga« sedaj »Serpa Pinto«. Te dni so prevzeli naš parnik »Princesa Olga« novi lastniki Portugalcji in mu dali ime »Serpa Pinto«.

n Skladišče orožja pri ciganih. Te dni so orožniki razkrinkali blizu Djakova nevarno cigansko tolpo, ki se je pečala z vlommi in tatvinami. Pri njih so našli veliko skladišče raznega orožja, ki je vredno nad 30.000 din. Poleg tega so zaplenili najrazličnejše poljedelsko orodje, ogromne zaloge živil in drugih dragocenosti. Cigane so polovili in izročili sodišču.

n Del Beograda pod vodo. Sava je v Beogradu prestopila bregove in poplavlja več zelo prometnih ulic, tako da je ves promet ustavljen.

n Torpedovko »Ljubljana« bodo dvignili prve dni meseca maja. Pripravljalna dela za dviganje rušilca so že končana.

n Ubijalec toži notarja. Pred subotiskim sodiščem bo senzacionalna razprava proti notarju dr. Luki Bogdanović, ki ga toži dvojni morilec Milan Svilar zaradi uporabe lažne listine in zaradi neke utaje. Tožiteljja so pripeljali iz kaznilnice, obtoženega notarja pa ni bilo k razpravi. Zato ga bodo na ponovno razpravo s silo privedli.

Važno opozorilo!

Vsakega 14. v mesecu začasno ugasne pravica do nezgodnega zavarovanja za 10.000 din tistim starim naročnikom, ki še niso poravnali naročnine do konca tekočega meseca. Čim prejme uprava »Večernika« od njih zaostalo naročnino, stopi njihovo zavarovanje zopet v veljavo.

Poravnajte zato naročnino takoj! V Vašem interesu ne odlašajte niti dneva več!

UPRAVA »VEČERNIKA«.

93 vlomov in tatvin ima'o na vesti

ŠTIRIPERESNA DETELJICA IZ SLOV. GORIC IMA NA VESTI 93 VLOMOV IN TATVIN — NAPRAVILA PA JE ZA 44.000 DIN ŠKODE

Pred okrožnim sodiščem v Mariboru se je morala zagovarjati nevarna štiriperesna deteljica iz Sv. Antona v Slov. goricah, ki je nekaj časa strašila po fari Sv. Antona. Bila je jesen in zima, ko ni minila noč, da ne bi bilo pri katerem izmed delavnih slovenjgoriških posestnikov in vinogradnikov vlomljeno in kaj pokradeno. S tatovi in vlomilci, ki jim dolgo niso prišli na sled, je šlo vse, kar je bilo za nesti, najrajsi pa so odnašali dobro vino in žito. Vlomljali in kradli so po Cogetincih, Andrevcih, po Cerkevna-

ku, po Župetincih, Kraljevcih, po Brezju, Oseku, Grabonoškem vrhu, po Sp. Ivanjkovcih in po Brengovi. Na 93 vlomih in tatvinah so napravili posestnikom za okoli 44.000 din škode.

Končno pa so orožniki le odkrili štiriperesno deteljico: 53 letnega posestnika Jerneja Zimčiča, 35 letnega posestnika Janeza Kosa, 42 letnega hlapca Franca Zelenka in 18 letnega delavca A. Z., ki so bili vsi doma iz Sv. Antona v Slov. goricah.

Razprava še traja...

Žganjekuharja opijanila dva šolarja

Sodnik dr. Čemer: »Slovenske gorice so bile lani velik žganjarski kotel«

Danes je bila na okrožnem sodišču razprava, ki je pokazala pretresljivo podobo iz naše podeželske sredine.

Šolarja 10 letni Ivan Munda in 12 letni Fric Škvarc sta šla sredi lanskega dec. zjutraj v šolo v Veliko Nedeljo. V Sodišču sta prišla mimo Erhatičeve hiše. Posestnik Erhatič in njegova hčerka Antonija sta kuhala žganje. Fanta sta se ustavila pred hišo. Erhatič je natočil četrtlitrski lonček, ga ponudil fantoma in dejal:

»Kdor spi je lonček na dušek, dobi liter žganja zastonj«

Obtožnica ne govori nič o tem, ali sta fanta spila na dušek tisti lonček, pač pa pripoveduje, kako je Škvarc nekaj pred Veliko Nedeljo obležal na snegu. Noge ga niso več nesle in v glavi se mu je zavrtelo. Tudi Munda so se opletale noge, vendar je še prišel v šolo. Šolski upravitelj je poslal po župnika in sestro križniškega reda. Prihital je tudi zdravnik, ki je z injekcijo poživil Mundovo srce, katero je še komaj utripalo.

Pri preiskavi sta Erhatičeva tajila, da bi silila šolarja, naj pijeta Pravita le, da sta jima nalivala žganje na kruh. Ven-

dar pa ju je državno tožilstvo obtožilo zaradi zločina zoper življenje in telo.

Na razpravi pred malim kazenskim senatom sta bila oba obtoženca obsojena, Erhatič Franc na 5 mesecev zapora, Antonija na 4 mesece zapora. Vendar pa je sodišče izreklo obema pogojni kazni, prvemu za dobo 4 let, drugi pa za dobo treh let z motivacijo, ki jo je izrazil predsednik kazenskega senata dr. Čemer z besedami: »Ker so bile vse Slovenske gorice lani en sam velik žganjarski kotel.«

Maribor

Ali je obstoj avtoprevoznika zajamčen?

Ta članek je bil poslan v uredništvo še pred spremembo uredbe št. 3 o omejitvi prodaje bencina. Ker pa se tudi sedaj položaj avtoprevoznikov v bistvu ni mnogo izboljšal, so pisarje trditve še vedno aktualne. Op. ur.

Že nekaj mesecev čitamo po dnevnih razpravah o dobavi bencina ter o položaju gospodarskih slojev, ki so direktno ali indirektno prizadeti. Med takimi so tudi avtoprevozniki, ki so z novimi navedbami o omejitvi prometa in izdajanju tekočega goriva najbolj prizadeti.

Že z naredbo št. 1 in 2 o omejitvi prometa je avtoprevoznik bil prizadet, občutno pa je avtoprevoznik prizadet z naredbo št. 3 o omejitvi prometa. S to zadnjo naredbo dobivajo avtoprevozniki do 60 litrov bencina tedensko. Ta količina pa je pri današnjih prilikah in današnji obdavčbi zelo mala in za nadaljnji obstoj avtoprevoznikov nezadostna. Dosedaj je avtoprevoznik moral v kritje svojih obveznosti opraviti 4 do 6 krat več voženi kot pa je to predvideno z zadnjo naredbo, da je poleg visokih davčnih obveznosti in osebja preživljal tudi sebe in svojo družino. Po zadnji naredbi prihajamo do zaključka, da je za avtoprevoznika le en delavni dan v tednu, ostale dni pa ne more zaradi pomanjkanja bencina posvetiti delu in zaslužku, čeprav je za obstoj potrebno visoko aktivno delo.

Po računih naredbe št. 3 bi avtoprevoznik bil v enem letu zaposlen le 52 dni. Vprašamo se pri tem, če je avtoprevoznik obdavčen za vsak dan? Vpra-

samo se pa tudi, če se je z omejitvijo prometa in z omejenim izdajanjem bencina omejil sorazmerno tudi davek?

Po vseh izglelih bo 90% avtoprevoznikov zaradi omejitvenih ukrepov propadlo, zlasti še, ker je največ avtoprevoznikov takih, ki so s svojo delavnostjo in pridnostjo dosegli prvi razvoj svojega obratovanja in nimajo kapitalnih rezerv za rešitev bencinske krize. Obstoj takih avtoprevoznikov bi bil zagotovljen le v primeru, da bi nemoteno opravljali svojo obrt po načrtu, ki so si ga ustvarili. Niti ena naredba ne vpraša, ali so se tudi obveznosti avtoprevoznika zmanjšale?

Ko govorimo že o navedbah, omenimo tudi ministrski pravilnik iz leta 1934, ki

omejuje izdajo pooblastil avtoprevoznikom na določene proge. Vsi oni avtoprevozniki, ki so si pridobili obrt po 10. maju 1934, imaj v svojih obrtnih listih točno določene proge, po katerih lahko izvršijo obrt avtoprevoznika, dočim oni avtoprevozniki, ki so si obrt pridobili pred 10. majem 1934, izvršujejo obrtne pravice neomejeno! Ali je to pravilno? Ali je ta razlika v pravicah enih in drugih avtoprevoznikov isto? Tudi v tem pogledu je potrebna novelizacija zgrešene naredbe!

V interesu avtoprevoznikov in države same je, da se pravice in dolžnosti izravnajo. Nujna je zaščita avtoprevoznikov, ki se pričakuje z naredbo št. 4.

Pac.

Pobreški proračun pod streho

Velika pobreška občina je imela v nedeljo dopoldne v dvorani gostilne Kren proračunsko sejo, ki jo je vodil župan g. Stržina. Uvodoma je izbrano poročal o težkočah pri sestavi letošnjih občinskih proračunov ter razčlenil proračun svoje občine. Ta predvideva 823.000 din dohodkov in prav toliko izdatkov. Lanski proračun je znašal samo 669.000 din. Letos so morali proračun zvišati zaradi izrednih izdatkov za gradnjo zakonito predpisanih zaklonišč in zaradi predpisane podpore svojcem tistih, ki so poklicani na vojaške vaje.

Med važnejšimi postavkami med izdatki naj navedemo naslednje: šolstvo in podpore društvom 267.000 din, prispevek

za električno razsvetljavo MEP 40.000 din, za vzdrževanje cest 80.000 din, za elektrifikacijo 20.000 din, za gradnjo zaklonišč na Tezmem in Pobrežju ter za nabavo materiala za protiplinsko obrambo 57.500 din, za podpore svojcem 20.000 din, socialno skrbstvo 50.000 din, podpore nezaposlenim 10.000 din, kmetijstvo 11.000 din in za plače uslužbencem 83.000 dinarjev.

Med dohodki so naslednje postavke: trošarina na vino 242.000 din, trošarina na meso 49.000 din, davčni zaostanki 44.000 din, veterinarski sklad 16.000 din. Občinski doklade so tudi letos ostale kljub zvišanju proračuna samo 47%. Proračun je bil soglasno sprejet.

m Za nemške vlake so uvedli s 1. aprilom nov vozni red. Jutranji osebni vlak odhaja iz Maribora ob 5.50, opoldanski pa ob 12. Vozni red lokalnih vlakov iz Maribora do št. Ilja je neizpremenjen.

* Trpežne kombineze pri M. BRECKO, Aleksandrova 23, Maribor.

m Ni se mu posrečilo. Iz preiskovalne dvorane na tukajšnjem sodišču je ušel neki falzifikator. Imel pa je smolo. Pred razpravno dvorano so bili sodniki kazenskega senata, ki so čuli klice paznika. Sodniki so priskočili in begunca ujeli.

m Palačo Zadržne gospodarske banke na Aleksandrovi 6 je te dni kupila Spodnještajerska ljudska posojilnica za 3.800.000 dinarjev.

m Za postavitev muničjskega skladišča v Mariboru bo 5. t. m. licitacija v pisarni štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

m Konec poravnave je dosežen pri krojaču Jakobu Vezjaku v Vetrinjski ulici.

m Koliko rib sne Maribor. Po uradni statistiki so lani pojedli Mariborčani 22.788 kg morskih rib, leta 1938 pa 24.848 kg.

Ob'ke, moške in otroške, "Lama", Maribor, solidno pri

m Vsi člani Zveze Maistrovih horcev, prijatelji in znanci se vabijo na tovariški sestanek, ki bo v sredo ob 21. v restavraciji Senica, Kneza Kocjla ulica.

m Na svinjskem sejmu v Mariboru so bile naslednje cene: mladi prašiči od 7—9 tednov komad 125—140 din, 3—4 mesece stari 200—230 din, 5—7 mesece stari 320—360 din, 8—10 mesece stari 460—530 din, 1 leto stari 790—850 din, 1 kg žive teže 6.50—8.50, 1 kg mrtve teže 10—13.50.

Podražitev poštini vrednotnic

S 1. aprilom so se zvišale poštne vrednotnice, in sicer poštne nakaznice za tu in inozemstvo od 25 na 50 par, paketne spornice od 25 na 50 par, odkupne spornice od 50 par na 1 din, carinske deklaracije od 10 na 50 par. Priporočila

za krajevni, medkrajevni in inozemski promet se je zvišala za 1 din. Poštna uprava poziva občinstvo, da razliko v cenah poštini vrednotnic nadoknadijo že doma, da ne bodo imeli ovir pri oddaji denarja ali blaga.

Po Mariboru vozijo poštni avtomobili

Včeraj so prvič vozili po mariborskih ulicah poštni avtomobili, ki so izrinili staromodno in počasno prevažanje pošte z vozi na konjsko vprego. V obratu so trije avtomobili. Že prvi dan je pokazal,

kako velikega pomena je motoriziran poštini promet. Pokazalo se je tudi, da trije avtomobili Mariboru ne zadoščajo, zato bodo v kratkem dobili še četrtega, ki bo mnogo večji od sedanjih.

CENE NA MARIBORSKEM TRGU

Pomlad ni prinesla pričakovanega znižanja cen na trgu, nasprotno, nekaterim življenjskim potrebščinam so se cene še celo zvišale. Tako je dražji krompir, ki ga prodajajo po 2.50 din kg, merico pa po 13—14 din. Zeljate glave so do 6 din komad, kilogram karfirole velja 10—12 din, glavna solata je po 2—4 din komad ali 20—24 din kg. Zelo drag je še radič, ki ga prodajajo po 20 din kg. Edino regrata je precej za dinar, vendar pa se še tu pozna druginja napram prejšnjim sezonam. Specialiteta na trgu je grah v stročju, ki je po 20 din kg. Zelo draga je špinača, ki je za dinar skoraj nič ne dobiš. Endivja je po 18—20 din kg. Gospodinje pridno segajo po mesečni redkvi, ki je kar lep šopek za dinar. Podražila se je nekoliko čebula, ki je po 4—5 din kg. Mleko je spet po 2.50 din liter, surovo maslo po 32—36 din, čajno maslo pa po 36—40 din kg. Smetana je po 10—12.50 din liter. Ostale cene so v bistvu neizpremenjene.

m Poročila sta se davčni uradnik Boris Jurca in lovniška uradnica Irmna Pačarjeva.

m Meja mejl. Se danes je čas, da si nabavite vstopnico za koncert mladinskega zbora Vilhar (meščanska šola Rakek), ki bo v soboto, 6. aprila, ob 20. v dvorani Sokolskega doma v Mariboru. V zboru sodeluje 110 pevcev in pevk.

m Združenje gostilniških podjetij v Mariboru ima danes ob 15. v Kazini občini zbor.

m Zopetna uvedba nočnega brzovlaka iz Maribora. Železniška uprava bo s 15. aprilom zopet uvedla v promet nočni brzovlak, ki odhaja ob 2.48 proti Ljubljani in Zagrebu. Prav tako bo zopet vpostavljen nočni brzovlak v obratni smeri, ki je prihajal iz Zagreba in Ljubljane ob 3.20 v Maribor. Ker so potniki nočni brzovlak v obeh smereh zadnje čase hudo pogrešali, bodo z opetno vpostavitvijo gotovo z veseljem sprejeli.

S Hladekom-Bohinjskim pri kralju Aleksandru

V Zagrebu me je presenetila in globoko presunila vest, ki sem jo povzel iz velikih in krasnih člankov sarajevskih listov — Hladeka-Bohinjskega učitelja in dirigenta ni več med živimi.

Odšel je mož, ki mu življenska pot ni bila posuta samo z rožicami, vmes je bilo mnogo trnja. Nikomur ni razkril svojega gorja — nosil ga je sam za sebe. Kolikokrat mi je dejal, če je pogovor slučajno nanesel nani: »Pustiva to, raje mi povej kaj lepšega, novega, veselega! Vem, da ga je takrat obšla težka bol. Ko sem bil poslednjič pri njem, je tekel najin razgovor o turneji, ki jo je napravil z mladinskim orkestrom ter mladinskim zborom leta 1931 v Beograd z Dvoškovo kantato »Mrtvaški ženina«. Koliko truda in posla je imel takrat, da je vse v redu opravil. Delal je rad, samo da nudi veselje mladini, ki jo je tako ljubil.

Bil sem takrat v drugi realki. Kakor v sanjah sem prebil dneve v Beogradu.

Drugi dan je bil pri svečanem koncertu v operi prisoten tudi blagopokojni kralj Aleksander z vsemi ministri. Navdušeno ga je pozdravila vsa mladina na odru. Bil sem prepričan, da nismo nikdar tako lepo igrali kot tedaj, ko nas je poslušal naš ljubljani vladar. V odmoru je pristopil k meni moj sedaj pokojni učitelj Hladek, me prijel za roko in vodil v 1. nadstropje k ložam. Med potjo mi šepne na uho: »Greva h kralju«. Zbrani so bili solisti ter nekaj starejših kolegov kot zastopniki orkestra in zbora. Kmalu so se odprla vrata, in vsi smo vstopili. Kralj je stal sredi sobe, naslonjen na sabljo, s smehljajem na licu. Obstal sem in gledal v oči junaku, o katerem sem toliko slišal v šoli. Brez strahu sem odgovarjal na vsa vprašanja. Z vsakim je kralj spregovoril lepo in prijazno besedo, dal vsakemu roko, in vsi srečni smo se vrnili na oder. Dobro volje ter vesel je Hladek stopil zopet k dirigentskemu pulitu in z nasmeškom na licu prijel za taktirko, ki

* Ne zamudite imena slišati našega velikega umetnika Liparjskega, ki bo koncertiral ob 20. v Narodnem domu.

* Zrebanje je pred vrati... Zopet se vam nudi prilika sodelovati pri razdelitvi milijonskih dobitkov drž. razredne loterije. Treba vam je kupiti srečko v »GRADU SREČE« glavni kolekturi »PUTNIK«. Trg svobode—grad Velika izbira srečk, točna, hitra in diskretna postrežba! Zrebanje prvega razreda že 12. aprila! Preizkusite svojo srečo!

* NATECAJ ZA PLAKAT ZA IX. MARIBORSKI TEDEEN. Uprava Mariborskega tedna razpisuje nagradni natečaj za plakat IX. Mariborskega tedna, ki se bo vrši v času od 3. do 11. avgusta 1940. Razpisane so štiri nagrade: I. 2.000 din, II. 1.000 din, III. 500 din in IV. 300 din. Z geslom opremljeni osnutki se morajo poslati najkasneje do 30. aprila 1940 upravi Mariborskega tedna, Maribor—Grad. Posebni razpisi s podrobnimi pogoji za ta natečaj so na razpolago v vseh poslovalnicah Putnika in v pisarni M. T.

m Nočna lekarniška služba. Od 30. I. m. do vključno 5. aprila: lekarna pri sv. Antonu, Frankopanova 18, tel. 27-01; lekarna pri Mariji pomagaj, Aleksandrova 1, tel. 27-79.

Kino

* Grajski kino. »Madame Butterfly« film poln lepega pelja in medlozne glasbe. Maria Cebotari, Paul Kemp, Luigi Eslich.

* Esplanade-kino. »Njena prva ljubezen«, film mladosti, pesmi in glasbe z nepozabno umetnico Deanno Durbin.

* Kino Union. Od danes »Ljubezen Tatjane Petrovne« sijajna, duhovita satira in družabna komedija. Charles Boyer in Claudette Colbert.

Mariborsko gledališče

Torek, 2. apr., ob 20.: »Gejša«. Red A.

Sreda, 3. apr.: Zaprio.

Četrtek, 4. apr., ob 20.: »Trideset sekund ljubezni«. Premiera.

Petek, 5. apr., ob 20.: »Gejša«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Premiera veseloigre »Trideset sekund ljubezni« bo ta četrtek. Nosioca dejanja sta Rasbergerjeva kot Grazia Sirianijeva in Crnobori kot Piero Guarandi. Glavni igralci pa so: Verdonik kot Grazijin mož, Gorinšek kot Verdonikov oče (general), Košič kot advokat. Glavno presenečenje za občinstvo je prav na koncu te tudi v inscenaciji posrečene veseloigre. Odmor po drugem dejanju.

Radio

Torek, 2. aprila

Ljubljana: 18 RO; 19.20 Ljubljanska medicinska fakulteta; 19.50 Gospodarska poročila in nasveti; 20 Akademski pevski kvintet; 20.45 RO; 22.15 Harmonika. — Beograd: 18.20 Plošče; 18.30 Klav. konc.; 20.10 Vokalni koncert; 20.40 Prenos simfoničnega koncerta. — Milan: 17.15 Vokalni koncert. — Firenca: 17.15 Vokalni koncert; 21 Donizetijeva opera »Favorita«. — Dunaj: 18 Sonata Es-dur (Schubert); 20.15 Beethoven. — Budimpešta: 18.50 Violončelo; 19.30 Ponchiellijeva opera »Djokonda«. — Beromünster: 19 Klavir. — Breslau: 18.30 Godalni kvartet. — Bukarešta: 20 Simf. koncert. — Sofija: 20.30 Vokalni koncert. — Strassbourg: 20.15 Vokalni dueti. — Radio Paris: 20.45 Komorna glasba.

KRATKOVALOVNA POSTAJA V BEOGRADU ODDAJA:

(YUA 49.18 m. 6.100 kc 1 kW)
6.45 Prve vesti; 7 Jutranji koncert; 7.45 Pregled tiska; 13 Radio dnevnik; 13.10 Koncert; 13.40 Vesti; 13.50 Vesti v franc. (YUB 49.18 m. 6.100 kc 10 kW)
19 Glasba; 19.10 Vesti; Nar. ura; 19.40 Vesti v slovenščini; 21.05 Vesti v nemščini; 21.20 Politično predavanje; 21.40 Vesti; 22.40 Vesti. (Postaja ima ustaljen program.)

Skošek Rajko, konservatorist

Zanimivosti

Nemški strokovnjak o napadu na Maginotovo črto

Dvajset dni ofenzive — Naskok najtežjih tankov in pionirjev pod zaščito umetne megle

Strokovnjak nemške napadalne tehnike, podpolkov. Spannenkrebs je v »Warschauer Zeitung« napisal članek o možnosti naskoka Maginotove črte. Napad naj bi bil izveden s pomočjo težkih tankov, tehničnih čet, opremljenih z izrednimi eksplozivni ter pod zaščito umetne megle.

Avtor pravi, da je možnost preboja bila razpravljana že v samih francoskih vojniških krogih. Pravi, da je francoska utrdbeni črta slabše zamišljena od nemške, da ne razpolaga niti s petino Siegfriedovih utrdb in da je manj zgrajena v globino. To mnenje naj bi premotilo napadalce, da bi tvegali naskok, ki je s pehoto sicer nemogoč, pač pa lahko uspešen po zgoraj navedenem načinu že v dvajsetih dneh...

V taktiki približanja glavni Maginot-

vi črti ne prikriva avtor možnost, da se posamezne kazemate lahko samostojno dolgo branijo pred še tako močnim topovskim ognjem. Prednja stran kazemat, obrnjena proti sovražniku, je površ zavarovana še z zemljo, v kateri eksplodirajo granate mnogo prej, preden dosežejo sam beton. Vhodi v kazemate imajo 2 m in več globoke jare. Frontalni nastopi artiljerije ne morejo doseči še tako slabih kazemat. Mogoče je to le od strani, ko zaidejo težki tanki med kazemate in se te ne morejo več s protitankovskimi topovi tako uspešno braniti.

Slabe točke kazemat so tedaj na frontalno nasprotni strani. Važen je problem približanja utrdbam. Tedaj bi se morale približati ženijske čete in vreči utrdbe v zrak. Medtem ko bi artiljerija naskakovalca prisilila nasprotno k molku, bi mo-

čni eksplozivni razstrelili kazemate. Pod zaščito umetne megle bi ženijske čete delale s polno paro, postavljale mostove za težke tanke in pripravljale teren za pehoto. Napad na kazemate terja težke, orjaške tanke, ki bi bili odpornejši od še večjih utrdb ter imeli s seboj močno lahko artiljerijo. Čim bi bil topovski ogenj utrdb nevtraliziran, bi nastopile motorizirane divizije in udrle v trdnjavski pas, za njimi pehota.

Francoski strokovnjak Niesel je na gornja izvajanja odgovoril precej ironično, češ, le naj Nemci poskušajo nekaj podobnega...

Nemčija je v februarju uvozila 91.000 ton švedske železne rude. V januarju je uvozila 268.000 ton, v februarju 1939 pa 457.000 ton. To je posledica angleške blokade.

Spet bodo v krilih škotski vojaki, ki jim je bila nedavno izdana prepoved nošnje ukinjena.

Baireira, edino mesto iz cinka, leži v Portugalski Vzhodni Afriki. Vse hiše, bolnišnice in cerkve so iz cinka. Je to edini material, ki se je v vročem kraju obnesel. Mesto ima 2000 prebivalcev.

Pohčerjenki je zapustil 13 milijonov din William Seede Patterson iz Ridge Enda na Angleškem. Vrh tega so dobili še njeni otroci vsak po 4 milijone din.

Vazo iz 12. stoletja so odkrili na Sardiniji. Bila je polna zlatnikov in srebrnikov. Najdba izhaja iz dobe, ko so Genovežani vladali otoku.

Napredek v letalski fotografiji

V poročilih s fronte čitamo večkrat, da so izvršila letala izvidniške polete nad sovražnikovim ozemljem. Pri teh izvidniških poletih imajo glavno nalogo letalci-fotografi. Med svetovno vojno so izvidniki tudi fotografirali sovražnikove postojanke, vendar so se njihove fotografije le redko posrečile. Danes se je pa fotografija že zelo razvila in v nekaterih

ilustriranih revijah vidimo krasne posnetke, ki so jih napravili vojaški letalci. Dočim so med svetovno vojno fotografirali slikali le s ploščami, ki so jih imeli 18 v enem zaboju, slikajo danes s filmom, ki posname mnogo več slik. Moderni fotoografski aparat se lahko upravlja z roko ali pa z elektriko.

Boksarske rokavice na petelinje ostroge

V Mehiki se ljudje kljub vladni prepovedi še vedno zabavajo s petelinjimi dvoboji. Da bi se ta nehumani sport spet lahko razširil, je nekdo predložil vrhovnemu sodišču zamisel, naj bi se petelinom stavile na ostroge boksarske roka-

vice. Petelinji dvoboj naj bi se reducirail za dve minuti, tako da bi se nasprotnika ne tepla več do izkrvavitve. Vrhovni sodnik je odločil, da si bo najprej stvar sam ogledal, preden bo dovolil, da se petelinji dvoboji razpasejo po deželi.

— Hitro povej: bom dobila nov klub ali ne?...

Zgodovina glasbe na gramofonskih ploščah je zbrala Pruska državna knjižnica. Zbirka daje točen pregled muzikalnega razvoja na 10.000 ploščah.

Tudi poštarji so tiči! Ker jim niso po- višali plač, so si v znak protesta av- stralski poštarji pustili rasti brade. Lju- dje so se bradatih dedcev, ki so prina- šali pošto, naveličali in vsakdanji prote- sti na oblast so pomagali. Poštarji so do- bili večje plače, pa spet gole brade.

Poglavar madžarskih muslimanov Hu- sejin Hilmi Durić je umrl. V Budimpešti je bila zadušnica, ki ji je prisostvovalo tisoče tamkajšnjih muslimanov. Doma je pokojnik iz Bos. Krajine. V Budimpešti je bila akcija za gradnjo velike džamije.

550 let obstoja bodo slavili v heidel- berški knjižnici v Nemčiji, ki ima 1.200.000 zvezkov.

Kaj je z istrskim „pračlovekom“?

Pri Pedeni v Istri prebivalci trdovrat- no govore, da biva v bližnji jami čuden človek, ki jim je že večkrat prišel pred oči. Da bi se prepričal o stvari, se je na- potil tja neki novinar iz Trsta. Zlezel je v votlino, iz katere žubori potoček. Do kolen v vodi in s svetiljko v roki je pre- drl 10 m v notranjost. Tu se mu je od- prla nova, večja votlina, v kateri je na

peščenih sipini opazil sveže sledove č- veških stopal ter mačjo sled. Kljub n- daljnemu iskanju se mu ni posreč- najti skrivnostnega jamarja.

Jamo so raziskali že 1921 in 1922 so obakrat naleteli na sveže odtiske lih nog. Po novinarjevem sporočilu seveda skrivnost o jamskem prebiv- še bolj razburila duhove.

Odisejada letalcev med svetovno vojno

Dne 23. maja leta 1917 je neko angle- sko letalo pri napadu na Zeppeline padlo v morje. Ker takrat letala še niso bila opremljena z odajnimi radijskimi postaja- mi, letalci niso mogli sporočiti svojemu oporišču, kje so padli v morje. Nasled- njega dne so zagledali dva rušilca, ki jih pa nista opazila. Zvečer so videli šest hidroplanov, ki so jih opazili, izstrelili zeleno raketo in odleteli v smeri proti

Nemčiji. Čez tri dni so zopet videli letalo, ki pa jih ni opazilo. Šele pet- dne jih je zasledilo neko vodno let- se spustilo na morje ter jih vzelo v bino. Letalci so bili zelo izčrpani, ker imeli s seboj le nekaj vode in čokolade. Zanimivo je, da ostalih šest hidroplan- ničesar ni slutilo o ponesrečencih, Nemci niti Angleži. Menijo, da so po- srečeni letalci videli prikazen.

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU

ROMAN

36

Eliza je pristopila k vozičku ter se sklonila nad otroka. Glenison je ostrmela v silni bolečini. Glej, kar si je želela iz vsega srca, za kar je v strahu molila — njegov otrok — je v naročju druge žene! Skušala se je obrniti proti morju, a ni mogla. Neznana sila jo je vlekla k otroku. Pobegnili bi najrajši, a je pristopila k Elizi in s široko odprtimi očmi zrla v mil otroški obraz. Naj ga mar sovraži? Poskusila je, toda v srcu so se oglašala nasprotna čustva. Kdo bi mogel sovra- žiti to nedolžno malo bitje, ki ga v živ- ljenju čakajo še težki dnevi.

In Filipov je!... Filipov!... Čudovi- ta sila jo je vlekla k temu neznatnemu in nebogljenemu bitju.

»Fantek je,« se je ob njej oglašila Eli- za.

»Jaz... sem svojega... izgubila,« ji je nehote povedala Glenison.

»Ah — žal mi je!« Eliza se je začudila, od kod v njej sočutje do te žene, ki jo je tako sovražila. Glen jo je izrinila iz Fi- lipovega srca, kot nepoklicana vsilivka se je približala Filipu ter naposled še njo z neko tajinstveno silo prisilila k molku in porazu. Eliza je sovražila Glenison Cast- lejevo. Koliko noči je preležala brez sna

ter kovala načrte, kako bi se ji mašče- vala... Sedaj pa je v trenutku izginilo sovraštvo in v srcu se je oglašilo odkri- tosrčno sočustvovanje z nesrečno ženo, ki je izgubila svojega otroka.

Otrok je zajokal in Eliza ga je mehko pobožala po licih.

»Sam Bog ve, kaj naj počnem z njim,« je tiho rekla. »Kako hudomušna je uso- da: če bi bila pametnejša, naj bi poklicala k sebi rajši mojega otroka namesto va- šega! Vedno sem mislila, da si vi nočno želite otroka, ali ne? Jaz sem nasprotno sovražila to željo. Nikdar nisem marala otrok. In še do danes nisem mogla vzlju- biti svojega otroka. Ayah, pestuaja, ga ima vedno pri sebi. Pričakovala sem, da se bo v meni pojavila materinska ljube- zen, vsaj tako sem svojčas brala v neki knjigi. Pa sem čakala zaman. In saj tudi ni mogoče, da bi vzljubila tisto, kar sem mesece in tedne sovražila in s strahom pričakovala. Molila sem in rotila Boga, da bi otrok umrl. Zdaj živi. Povejte mi, kako naj ga imam rada, kako naj ga bom vesela, ko pa mi je do smrti uničil lepo življenje, od katerega sem si še toliko obetala?«

Glen je presenečena opazovala Elizo.

Žal ji je bilo nedolžnega zapu- štja, ki ga mati ni ljubila. Ubogi Filipov sin!

7. Mirne vode

»Glen, ko bi vedela, kako sem štel ure in minute te zadnje dni, predno si pri- šla.«

Sedela je v naslonjaču ter se srečno smehljala. »Zares, File? Shujšal nisi pri- tem, saj imenitno izgledaš!«

»O tebi tega ne morem reči. Vstani nekoliko, da te natančneje pogledam. Vso pot s postaje sva si imela toliko pove- dati, da te nisem utegnil pošteno pogle- dati.«

»Pojdi no, File, vso pot si buljil va- me!« je veselo vzkliknila. Vstala je, sto- pila k njemu ter ga prijala za roko. Ka- ko neznatna je bila ob njem, Filip je ta- čas, kar je bil sam, postal silnejši in krepkejši. Silno trudna in zbita je bila. Skoraj da so bile njene oči prevelike za droben in izčrpan obraz.

»Bodi brez skrbi, pomagali ti bomo in kmalu si boš opomogla,« je tiho dejal. »Moj Bog, kako je lepo, ker si spet pri meni!«

»File, ali si res srečen?« ga je potem vprašala s tresočim glasom. »In bi bil srečen... tudi... če bi se vrnila... brez Briana... če bi ne imela sinčka?... Ali bi bil kljub...« Prekinila se je sredi stavka, kajti Filip jo je presenečeno po- gledal. Zakaj ga je tako čudno vprašu-

vanja sama. Tako skriv- nostno in zahrbtno? Saj vendar vidi in ve, da bi ne bilo vseeno.

»Utrujena si, draga Glen. Sedi. V ku- hinjo stopim, čas je, da nama prinesejo kosilo.«

»Mem-sahib, mini n'taka hakula!« je pritekla v sobo bosa črnka ter prosila, naj ji dovolijo oditi z dela, ker je lačna.

»N'dio, ayah! Kwede! Lette m'toto ha- pa.« je Glen dovolila pestunji, da lahko odide, toda prej naj ji prinese otroka.

»Ali se je zbudil?«, je na pragu vpra- šal Filip. Ko ga okopate in napitate, me, prosim, pokliči, da si ga ogledam. Doslej sem ga videl samo, kako spi.« Pa je sto- pil k zofi, kamor je pestunja položila otroka med blazine. Mladi Brian Patrick je nekoliko vrešče zagodel.

»Glej ga, no, kako se mi smeje, ta mali porednež! Filip se je s srečnim smehlja- jem sklanjal nad otroka. »Glen, pridi, in poglej ga! Za prst me je pograbil in me stiska. Saj ne verjameš, koliko sile ima že v sebi!«

Glen je počasi pristopila k njemu.

»Nikdar si nisem mislil, da so takile otroci lahko tako zabavni in veseli. Bal sem se jih in menil, da so prav zopni. Toda Brian je silno ljubeč!« Filip je bil zares popolnoma očaran. »In mali fal- tek, zakaj se le smejiš?«

(Dalje.)

Kultura

Letošnji III. Umetnostni teden

Kakor je bilo že javljeno, bo letošnji III. Umetnostni teden, ki ga priredi Umetniški klub v Mariboru od 5. do 11. maja. Na sporedu bo likovna razstava domačih slikarjev in kiparjev, koncert, recitacijski večer in predstava izvirnega slovenskega gledališkega dela. Mimo tega bodo ob koncu tedna na skupni prireditvi razdeljene nagrade za literaturo, glasbo, gledališko umetnost in likovno umetnost. Novo bo letos, da se bodo pri nagradah upoštevali tudi reproduktivni glasbeni umetniki in da bodo likovna umetniška dela namesto nagrada odkupljena. Na ta način bo mogoče položiti temelje za galerijo, ki bi se polagoma ustvarila v Mariboru, zlasti kadar bo naše mesto dobilo svoj tako potreben razstaveni paviljon.

Mimo tega je sprožena iniciativa, da

MARIBORSKI UMETNIKI V BEOGRADU

Mi smo na tem mestu že ponovno zagovarjali potrebo po tesnejših kulturnih stikih med Slovenci, Hrvati in Srbi, ki naj bi se vzdrževali potom razstav likovne umetnosti, recitacijskih večerov, gledaliških gostovanj itd. Maribor je sedaj dal iniciativo za recitacijski nastop zagrebških književnikov v Mariboru, obstaja pa tudi načrt, po katerem naj bi odšli v jeseni mariborski umetniki v Beograd. Ob tej priliki naj bi se priredila v naši prestolnici razstava slikarskih in kiparskih del iz mariborskega kulturnega območja, sledil bi recitacijski večer književnikov, in po možnosti bi se pripravilo tudi gostovanje mariborske drame. Za enkrat je to seveda samo še obojestranska pobuda, želeli pa bi, da bi se tudi

bi prišli v soboto, 4. maja, torej pred tednom, v Maribor hrvatski pesniki in pisatelji, ki so nedavno nastopili s svojim recitacijskim večerom v Ljubljani in zbudili tako pri nas kakor pri Hrvatih veliko odobravanje. Ako se ta načrt osreči, bo pomenil ta večer veliko manifestacijo slovensko-hrvatskih kulturnih stikov in bo mnogo dopomogel do boljšega poznavanja slovenskih kulturnih prizadevanj v Mariboru med brati Hrvati. Verjetno je, da bodo kdaj pozneje tudi mariborski književniki vrnili svojim zagrebškim tovarišem obisk z recitacijskim večerom v Zagrebu.

Letošnji III. Umetnostni teden nam torej obeta vrsto zanimivih prireditev in novo afirmacijo naše avtohtone tvornosti, ki je tudi sedanje mednarodne razmere v Evropi niso mogle zaustaviti. -r.

miera Milana Begovića drame »Brez tretjega«, ki je dobila v nemščini naslov »Herzen im Sturm«. Dramo je priredil v nemščini Fred Alten, režiral pa ravnatelj drame Grüntzig. Delo je doseglo velik uspeh. Alten pripravlja še dve Begovićeve odrski deli: »Lela bo nosila klub« in »Ameriška jahta v splitskem pristanišču«. Včeraj je pa bila v Berlinu premiera Gotovčeve opere »Ero z onega sveta«, za katero je napisal libreto tudi Milan Begović. Opera je bila igrana prej že na mnogih drugih nemških odrih z velikim uspehom. Nemški listi trdijo, da so hrvatska odrska dela boljša od angleških in francoskih.

k Nova hrvatska drama. V Zagrebu pripravljajo krstno predstavo nove hrvatske drame »Sobota«, ki jo je napisal mladi pisatelj Slavko Žimbrek-Droze

poljedelstvo v znesku 20.000 — zmagovalca 2.000 din. Kakor znano, je v derbyju zmagal zrebec Nelson Viktor, lastnik in vozač Slavko Alojzij iz Banovcev pri Ljutomeru, v času 1.422. V derbyju so od leta 1923 zmagali ljutomerski konji šestkrat in sicer 1925 Nadina, 1933 Posilna, 1935 Peter Pilot, 1936 Pika, 1938 Perun in 1939 Nelson Viktor. Na ta uspeh so ljutomerski konjereji lahko ponosni. V rojstni register kasačev je bilo v letu

NEDELJSKI NOGOMETNI SPORED

V nedeljo se bo nadaljevalo nogometno prvenstvo. Na področju Mariborske nogometne podzveze so na sporedu tekme: Maribor—Zelenci, predigra rezerv, Gradjanski—Rapid, Mura—ČSK, Lendava—Drava. Tekme Ptuj—Slavija-P. ne bo, ker bo Ptuj vse pomladanske tekme prepustil brez igre svojim nasprotnikom.

ZBOROVANJE SK »DRAVE«

V soboto je SK »Drava« polagal račun o svojem delu. Iz poročil je razvidno, da je imel klub spomladi slabe uspehe, kateri pa so se na jesen precej izboljšali, tako da je SK »Drava« ostala v jesenskem prvenstvu na drugem mestu tik za »Lendavo«. V preteklem letu je bilo 10 tekem, od katerih so 5 dobili. Klub šteje 70 članov. Letos so si že pridobili novo igrišče, ker je bilo dosedanje ob železni mostu na desnem bregu Drave pretesno in je žoga rada uhajala v Dravo. V tej stvari jim je šel na roko Sokol, ki jim je dal na razpolago letno telovadišče v Ljudskem vrtu. Da se bo klub razmahnil, dokazuje na

novu ustanovljena lahko-atletška sekcija. Za ustanovitev gre največ zaslug drogistu B. Skočirju, ki je tudi vodja te sekcije. Predsednik kluba je dr. M. Zupančič, podpredsednik Milko Senčar in Mirko Langus, tajnika L. Fürst in Sardinšek, blagajnika K. Bratkovič in M. Nagelschmidt. Načelnik nogometne sekcije je I. Hočvar in gospod P. Sailer.

OLIMPIADE 1940 NE BO

Ker je radi vojnih dogodkov 17 od 40 prijavljenih držav za XII. olimpijske igre odpovedalo sodelovanje, je sedaj Mednarodni olimpijski odbor dokončno sklenil, odpovedati letošnjo olimpiado, ter je o tem že obvestil prireditveni odbor v Helsinkih. Finci se sedaj zanimajo za prireditve prihodnje olimpiade leta 1944.

s Slovenjegraška mesna občina bo pričela pogajanja z lastniki travnikov, kjer bo po regulacijskem načrtu zgrajeno sportsko igrišče. Občina bo vzela zemljišče v najem ter ga bo nato brezplačno odstopila sportnikom.

s Mariborski plavalni klub. Redni treningi se vršijo vsako sredo in petek v mestnem kopališču. Zbor članstva ob 19. pred kopališčem. Dežurna služba: v sredo, 3. aprila: gg. Zlatič, Košak, Kerševan. V petek, 5. aprila: Zlatič, Bergant, Kerševan. Blagajniška služba g. Pelek. Treninzi so strogo obvezni za vse verificirane člane!

s Mariborski Rapid je gostoval v Hrasniku ter izgubil tekmo proti SK Hrasniku s 6:8.

s Nogometna reprezentanca Luksemburga je premagala enajsterico Nizozemcev v Rotterdamu s 5:1 (3:2).

Spomnite se CMD!

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 nar. najmanjša pristojbina za vsak oglas je din 5.—. Družbe preklicli dobisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasi javke za enkratno obliko znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpslati v pismo skupaj z naročilom ali pa po poštni naložnici na čekovni račun št. 11 405. Za vse pisemne odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 2. din.

Posesi

Prodaj
LEPO HIŠO
tri sobe, lep vrt, precej zemljišča, tik Maribora. Vprašati Stane Vivod, Tezno, Ptujška cesta 119. 1860-2

Kupim

Kupim že rabljen globok **OTROŠKI VOZIČEK**
Naslov pustiti v ogl. odd. »Večernika« pod »Voziček«. 1842-3

Prodaj

Prodaj pleten otroški **SPORTNI VOZIČEK**
Smetanova 20. 1844-4

PISALNI STROJ
najboljše kvalitete, nov, kovčeg z avtomatskim tabulatorjem, velik, poceni napredaj. Kac, Vetrinjska 9. 1854-4

SENČ
sladko, se prodaja v gostilni Kos, Melniški hrib. 1862-4

MARELIČNA DREVEŠA
prodaj. Smetanova 62. 1864-4

DVOKOLICE
are) prodaj. Prisojna ul. Košaki. 1866-4

KOLJE
trto in sadna drevesa, dl za strehe in potreben za vrtno ograjo prodaja Išek, Razlagova 25. 1871-4

Stanovanje

SOBA IN KUHINJA
dda. Stolna ul. 3. 1762-5

OSOBNO STANOVANJE
dda. Gajeva 7. 1845-5

LEPA SOBA
uhinja se odda pri postaji no, Gregorčičeva ul. 3. 1853-5

OSOBNO STANOVANJE
va in kuhinja, se odda v Aljaževa ul. 24, Sv. Maglena, s 1 majem. Vprašati stavljeni pisarni Kiffmann, eljska c. 25. 1858-5

Idam takoj **RENOVIRANO SOBO**
in kuhinjo z vrtom in pritliklinami. Gregorčičeva ulica 7. Nova vas. 1870-5

Soba odda

LEPO SOBO
prazno, parketirano, oddam takoj. Studenci, Ciril-Metodova 17, nasproti pošte. 1846-7

SONČNA SOBA
z dvema posteljnima, z uporabo kopalnice, blizu kolodvo ra in parka se odda s hrano ali brez. Cankarjeva ul. 14, pritličje, vrata 3. 1855-7

MEBLIRANA SOBA
se odda boljši osebi takoj. — Aleksandrova c. 18-II. 1848-7

Sluzbo dobi

Mlajša **POSTREZNICA**
se išče za takoj. Wildenrainer jeva 13, pritličje. 1847-9

Sprejemem takoj **KROJAŠKEGA POMOČNIKA**
vajenega konfekcije, po možnosti s strojem. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 1861-9

MIZARKEGA POMOČNIKA
za šperana dela sprejemem. »Eika«, Frančiškanska 12, Ko rošec. 1863-9

Upraviteljstvo deške ljudske šole v Studencih išče **STREŽNIČO ZA OTROŠKI VRTEC**
Sluzbo je nastopiti 15. aprila. Plača mesečno din 250.—. Po goji so na razpolago v šolski pisarni. 1868-9

MIZARKEGA VAJENCA
sprejemem takoj. Mizarstvo, Aleksandrova 48, Maribor. 1869-9

Dopisi

M. P.
Pismo prejela. Strinjam se! Mija. 1857-12

KMEČKA HČERKA
velike postave, 23 let stara, izurjena v kuhinji in gospodinjstvu, s primerno doto v gotovini, želi znanstva v svrhu ženitve s solidnim gospodom državnim nastavljencom. Ponudbe pod »Pomlad 23« na ogl. odd. »Večernika«. 1843-12

Sluzbo išče

Pridno, zanesljivo **DEKLE**
ki zna nekaj kuhati, želi službo pri manjši obitelji. Krčevina pri Mariboru, Slomškova 3-II. 1865-10

GOSPODIČNA
z malo maturo in enoletnim trg. tečajem išče mesto praktikanke. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Zmožna 1867«. 1867-10

V najem

Oddam v najem **ČEVLJARSKO DELAVNICO**
z inventarjem s 1. majem. — Polzve se Počehova 7. 1859-15

Spomnite se CMD!

Novo!

Ali ste že brali najnovejšo knjigo

Juš Kozak:

MASKE

Kupite jo v Tiskovni zadrugi
Aleksandrova cesta 13 • Telefon 25-45

Proti kamenčkom

v ledvicah, mehurju in žolču ter za zdravljenje njihovih bolezni uporabljajte:

ZDRAVILNI DUBRAVKA ČAJ

Uspeh zaljubljen, poskušajte tudi Vi. Ena škatla din 36.—, tri škatle din 90.—. Francoz poštna. Dobiva se v vseh lekarnah, kjer jih ni, pošljite: Kem. farm. laboratorij Mr. Ivo Andrič, apotekar, Mostar. R. S. br. 14471. 23. V. 1938.

Širite »Večernik«

Jaz Vam bom pomagal

Poznan raziskovalec in pisec okultnih znanosti g. F. T. Karmah Vam napravi brezplačno življenjsko napoved o Vaši bodočnosti. Razen važnih dogodkov iz preteklosti Vam razkrije tudi Vaše izgube v ljubeh, zakonu, loteriji, trgovini in vse važne dogodke sedanjosti. Njegov nasvet Vam bo prinesel zaželenih uspehov v življenju. Zahvale katere orejema vsak dan iz vsega sveta, dokazujejo izredno zaupanje njegovih preizkušenosti. Postavite nekoliko važnih vprašanj, ki Vas največ zanimajo in točne rojstne podatke. Vse zgoraj navedeno dobite popolnoma brezplačno, ako kupite od pisca njegovo najnovejšo knjigo »NAS ŽIVOT • OKULTNE TAJNE«. Grandiozno delo ima nad 200 fotografij katere lahko naročite na naslov: F. T. Karmah, Zalec, drav. ban. Popularna cena din 30.—. Denar lahko pošljete na ček, rač. 17.453.

